

Eesti Mittetulundusühingute ja Sihtasutuste Liidu

tegevus 1997. aastal

Eesti Mittetulundusühingute ja Sihtasutuste Liidu eesmärgiks on aktiivselt kaasa aidata kasumitaotluseta valitsusväliste ühenduste tegevust toetava keskkonna loomisele Eestis.

Eesti Fondide Keskuse õigusjärglane Eesti Mittetulundusühingute ja Sihtasutuste Liit on kantud Tallinna Linnakohtu kohtuniku kandeotsusega registrisse 1. märtsil 1997.a. Registreerimise aluseks oli Eesti Fondide Keskuse üldkogu otsus 19. septembrist 1996, mis võttis ka vastu uue põhikirja.

1997.aastal toimus Liidu märkimisväärne suurenemine. Kui aasta alguseks oli meie liikmeskonna suuruseks 67 organisatsiooni, siis aasta lõpuks oli liikmeskond suurenenud 38 uue ühendusega, millest 12 tegeles peamiselt kultuuriga, 5 teatud eriala arendamisega, 4 tervishoiuga, 4 spordiga, 4 haridusega, 4 teatud elulaadi propageerimisega ja 2 peamiselt keskkonna kaitsmisega.

Liidu üldkogu oli koos 30. mail Tartu Kirjanike Majas. Liidu juhatus käis 1997.a. jooksul koos 4 korda.

1997.a. tegevus valdkondade lõikes

I Liidu Infoprogramm

Liidu Infokeskus on avatud 2 päeval nädalas, esmaspäeval ja teisipäeval. Meie poole pöörduvad nii meie oma liikmed, aga ka väga paljud organisatsioonid väljaspool meie liikmeskonda, samuti üliõpilased. Tavalised küsimused, mida esitatakse Infokeskuse konsultantidele on järgmised

- millisest fondist või välisabiprogrammist oleks võimalik taotleda meie tegevusele toetust ?,
- kuidas formuleerida oma toetustaotlust ?,
- milliste dokumentide vormistamist nõutakse mittetulundusühingu ja sihtasutuse registreerimisel ?,
- kas ühingutel ja sihtasutustel on võimalik taotleda tulumaksusoodustusi ?, kuidas peaksid tulumaksust vabastamise taotlemise paberid olema vormistatud ? jne, jne.

Infokeskuse külastajate huvivaldkondade lõikes

Teema	Külastajate arv
Finantseerimisallikad	298
Seadusandlus	197
Info EMSL tegevuse kohta	122
Muu	61
Külastajate koguarv	678

Huvilistel on võimaldatud kasutada Infokeskuse arvuteid endale vajaliku teabe leidmiseks Interneti teel. Kõik teabeteenused on Eesti Mittetulundusühingute ja Sihtasutuste Liidu Infokeskuse külastajatele tasuta.

Infokeskuses abistasid külastajaid 1997.a. Kadri Kopli, Tiiu Evert ja Gerle Varu.

Infokeskuse raamatukogu on täiendatud pidevalt uute erialaste raamatutega välisriikidest. Siin on meid peamiselt abistanud Euroopa Fondide Keskus Orpheuse programmi kaudu ning Ameerika Ühendriikide Suursaatkond Eestis.

Infoteenuste pakkumine meie külastajatele on saanud võimalikuks peamiselt Haridusministeeriumi ning Charles Stuart Motti Erafondi toetusele.

II Koolitusprogramm

Liidu koolitusprogrammi eesmärgiks aidata mittetulundusühingutel ja sihtasutustel tõhusamalt saavutada oma eesmärgid. Koolitusseminaride temaatika on väga lai, alates kasumitaotluseta organisatsioonide tegevust reguleerivast seadusandlusest ja maksupoliitikast kuni *managemendi*, avalike suhete ning suhtlemiskoolitusteni. Kokku osales Liidu erinevatel koolitusüritustel 1997.a. 757 inimest.

Koolitusprogrammi raames pakume kolme eri tüüpi seminare: **2-päevased komplekse temaatikaga** seminarid, mille jooksul antakse ülevaade erinevatest

mittetulunduslikele ühendustele huvipakkuvatest teemadest (mittetulundusühingute ja sihtasutuste tegevust reguleeriv seadusandlus, rahataotlusprojekti vormistamine, pressiteate kirjutamine, välisabi ja riiklike programmide tutvustamine, mis toetavad kodanikualgatuslikke ühendusi, jne. Erandkorras oleme teinud 2-päevaseid seminare ka väga piiritletud teemadel nagu kultuuri- ja sotsiaalsfäär), **teabepäevad**, kus keskendutakse ühele kindlale temaatikale ning teatud **kindlale sihtgrupile** mõeldud seminarid.

Teabepäevade teemad toimumiskoha ja osavõtjate lõikes

Teema	Asukoht	Sem.-de arv	Osavõtjate arv
Rahataotluste vormistamine	Tallinn	2	47
Seadusandlus	Tallinn	2	86
Välisabiprogrammid	Tallinn	1	23
Management	Tallinn	2	26
Aastaruanne	Tallinn	1	38
Maksupoliitka	Tallinn	2	46
Läbirääkimisoskus	Tallinn	1	9
Organisatsiooni rahastamine	Tartu	1	30
	Tallinn	1	26
Kokku		13	331

2-päevased seminarid toimumiskoha ja osavõtjate arvu lõikes

Teema	Asukoht	Osavõtjate arv
Kompleksne	Tartu	56
Kompleksne	Haapsalu	15
Kompleksne	Tallinn	39
Sotsiaalsfäär	Tallinn	17
Kompleksne	Paide	32
Rahataotlusprojekti vormistamine	Tartu	16
Kompleksne	Viljandi	30
Kultuurisfäär	Tallinn	23
Koolita-koolitajat	Tallinn	8
Kompleksne	Voru	17
Rahataotlusprojekti vormistamine	Sillamae	25
Kompleksne	Parnu	32
Kompleksne	Narva-Joesuu	27
Meediasuhted	Tartu	21
Seminaride koguarv		14
Osavõtjate koguarv		358

Seminarid kindlatele sihtgruppidele

Sihtgrupp	Teema	Osavõtjate arv
Ajakirjanikud	Kompleksne	37
Riigikogu liikmed	Kasumitaotluseta organisatsioonid ja maksupoliitika	31
KOKKU		68

Osavõtt koolitusseminaridest on avatud kõigile huvilistele. Juhul, kui seminari toimumine sai võimalikuks tänu erafondidele või välisabiprogrammidele, on osalemine seminaridel tasuta. Teabepäevadel on osavõtumaksuks olnud 300 EEK, kusjuures Liidu liikmed saavad osaleda 1/5 hinnaga.

Koolitusprogrammi eduka läbiviimise eest vastutas Kaja Villem. Seminaride lektorite hulgas olid nii väliseksperdid Douglas Rutzen ja Kent Sinclair Rahvusvahelise Kasumitaotluseta Organisatsioonide Õiguskeskusest Washingtonis, kui ka eesti spetsialistid, näiteks Daimar Liiv, Lemmi Oro, Terje Ludvi, Toivo Toomemets, Heli Kask, Anu Virovere, Pille Vaher, Ivar Tallo, Kaja Villem, Marika Vellomäe, Taivo-Ahti Adamson, jne.

Koolitusseminaride toimumine sai võimalikuks tänu Avatud Eesti Fondi, USA Rahukorpuse, USA Balti Fondi ning Friedrich Ebert Stiftungi toetusele.

III Kasumitaotluseta ühendustele abimaterjalide koostamine ja avaldamine

1997.a. koostatud ja avaldatud abimaterjalid:

- *Käsiraamat mittetulundusliku organisatsiooni juhile.* Käsiraamat koondas endas kõiki 1997.a kasumitaotluseta ühenduste tegevust reguleerinud seadusandlikke akte koos kommentaaridega, mis olid kirjutatud Riigikogu Õiguskomisjoni esimehe Daimar Liivi ja Rahandusministeeriumi peaspetsialisti Lemmi Oro poolt. Käsiraamatus on eraldi ära toodud nii mittetulundusühingu kui ka sihtasutuse näidisdokumendid. Käsiraamat on trükitud viisil, mis lubab hiljem seadusandluse muutumisel kogumikku hõlpsasti täiendada. Kättesaadav nii eesti kui ka vene keeles.
- *Edukate rahataotlusprojektide koostamine saam- sammult. Praktilised harjutused ja näidismudelid.* Raamat mittetulunduslikele organisatsioonidele, kes otsivad rahalist toetust USA-st ja Lääne-Euroopa riikidest. Kättesaadav nii eesti kui ka vene keeles.
- *Sihtasutuste teatmik.* Sisaldab kõikide Eestis tegutsevate sihtasutuste programmide tutvustusi, infot kontaktisikute ning aadresside kohta. Kättesaadav eesti ja inglise keeles.
- *Kommentaariid Sihtasutuse seadusele.* Daimar Liivi poolt ettevalmistatud kommentaarid eraldi kogumikus. Kättesaadav ainult eesti keeles.
- *Uudisteleht.* Eelmisel aastal ilmus Uudistelehe kaks numbrit, milles lugeja sai infot uute välisabiprogrammide ning erafondide tähtaegade ning

toetusprioriteetide, seadusandluse muudatuste ning muu ühenduste jaoks olulise informatsiooni kohta. Uudistelehte levitatakse Liidu Infokeskuse ning koolitusseminaride kaudu.

- *Näidispehikirjad ja asutamislepingud mittetulundusühingu ja sihtasutuse jaoks.* Koostatud Daimar Liivi poolt.

Abimaterjalide kirjastamise eest kandsid hoolt USA Rahukorpuse vabatahtlik Michael Krause ja Kaja Villem. Abimaterjalide trükkimine sai võimalikuks tänu USA Rahukorpuse, Avatud Eesti Fondi ning Charles Stuart Motti Fondi toetusele.

IV Mittetulundusliku sektori rolli teadvustamine parlamendis ja ajakirjanduse vahendusel

Parlamendiliikmetele korraldas EMSL maksupoliitika suunitlusega seminari ning sellele järgnevalt saadeti Riigikogu rahanduskomisjonile ettepanek, milles tehti ettepanekud avalikes huvides tegutsevate organisatsioonide maksusoodustuste suurendamise kohta.

V Uurimus mittetulunduslike organisatsioonide arengusuundadest koostöös Eesti Humanitaarinstituudiga

Sügisel 1997.a. alustatud koostöö Rahvusvahelise ja Sotsiaaluuringute Instituudi vanemteaduri Rein Ruutsoo ning Eesti Humanitaarinstituudi professori Mikko Lagerspetzi ning EHI magistrando Erle Rikmaniga eesmärgiks on kaardistada mittetulundusühingute ja sihtasutuste olukord: millised on nende peamised probleemid, kes on nende peamised rahastajad, milline on mittetulundussektoris kaasa löövate inimeste sotsiaalne taust, jne. Uuring lõpetatakse 1998.a. esimesel poolel.

VI Avalik konkurss parima mittetulundusühingu, sihtasutuse, toetaja leidmiseks

Konkursi eesmärgiks on elavdada kodanikualgatuslikku tegevust ja tugevdada heategevuslikke traditsioone Eestis. 1997.a. parimate parima mittetulundusühingu, sihtasutuse ja sponsori avalikule konkursile laekus koos Eesti Mittetulundusühingute ja Sihtasutuste Liidu juhatuse liikmete ettepanekutega 29 ettepanekut parimate nimetamise kohta..

1997.a. Eesti Mittetulundusühingute ja Sihtasutuste Liidu ning Avatud Eesti Fondi poolt teistkordselt korraldatud avaliku konkursi edukamateks osutusid: mittetulundusühingute osas Tartu Puuetega Eksmeedikute Ühendus "HALASTUS" vabatahtliku ja tänuväärse töö eest sotsiaalhoolduse vallas. Eraldi äramärkimist leidis Eesti Vähiliit vähihaigusega seotud ohtude ennetamisel ja vähihaigete toetussüsteemi rajamisel. Aasta sihtasutuse konkursile esitatud kandidaatide seast otsustati nimetada laureaadiks Eesti Junior Achievement Arengufond olulise töö eest majandusõpetuse edendamisel Eestimaa koolides. 1997. aasta sponsoriks nimetati Hansapank SOS lastekülade liikumise toetamise eest. Esmakordselt sel aastal anti välja ka aasta parima era-annetaja tiitel. Selleks osutus väliseestlane Vilhelm Fischmann Austraaliast, kes toetas 1997. aastal Tartu Kultuurkapitali kaudu 1 260 000 eesti krooniga rahvuskultuuri edendamist.

1997. aasta laureaate valikul märksõnadeks ühiskonnatundlikkus, oma-algatus, vabatahtlikkus, uudne lähenemine ning nappide vahenditega märkimisväärsete tulemuste saavutamine.

VII Rahvusvaheline koostöö

EMSL peamine koostööpartner välismaalt on Euroopa Fondide Keskus oma Orpheuse programmiga, mille raames on Liidu esindajad osalenud regioonaalse koostöö tugevdamiseks mõeldud seminaril "Twinning" Leedus, vabatahtlike programmi ettevalmistusel Tšehhi Vabariigis septembris ning Euroopa Fondide Keskuse aastakongressil Belgias. Teiste koostööpartnerite hulgast välismaal vajaksid esile tõstmist International Centre for Not-for Profit Law Washingtonis, ülemaailmne kodanike ühendus CIVICUS peakorteriga New Yorgis, CEAVA – Euroopa mitteulenduslike organisatsioonide toetuskeskus peakorteriga Strasbourgis.